

Toldhuset på plads

Nordsjællands Veterantogs frivillige har afsluttet genrejsningen af Toldhuset ved Rungsted Kyst Remise

7. april 2021 mødtes fem medlemmer fra Nordsjællands Veterantog op ved et mishandlet gammelt træhus på Otto Busses Vej ved DSB's centralværksted i København. Opgaven var klar: Huset skulle nedbrydes og flyttes til Rungsted Kyst Station for at genopstå som mandskabshus for de frivillige ved Veterantogets damplokomotivremise.

Det var anden gang, huset skulle flyttes. Første gang, det skete, var i 1930-31, hvor det ophørte med sin oprindelige funktion som toldhus ved malmøfærgen i Frihavnen og blev opstillet som banemesterhus ved den daværende Københavns Godsbanegård.

Siden april 2021 har der på vistnok fem gange nær været arbejdet med huset alle onsdage fra 9.30 til 15.30. De fem til syv frivillige har lavt sat leveret 4.000 timers arbejde indtil i dag, hvor huset står færdigt i sin nye skikkelse i Rungsted.

Det første halve år gik med at skille huset ad. Taget blev skåret over som fire kæmpestore brødkiver, og ydervæggene blev skilt ad i hjørnerne. 10. august 2021 hentede tre store lastbiler delene og kørte dem til deres nye placering, hvor der tidligere på året var støbt fundament til huset.

Toldhuset er tegnet i 1909 af DSB's chefarkitekt, Heinrich Wenck, Københavns Hovedbanegårds, Kystbanestationernes og mange andre stationers arkitekt, der som en af ganske få er blevet belønnet med Eckersbergmedaljen ikke mindre end to gange. Rungsted Kyst Station og remisen, som nu er Toldhusets nabo, hører også til Wencks bygninger. Det var derfor magtpåliggende at genskabe det ydre så tæt på det oprindelige udseende som muligt. En konservator meldte sig på eget initiativ og lavede uden beregning 150 farveprøver, som gav os fuld viden om husets oprindelige farvesætning. Farverne og linoiemalingens tekstur er afgørende, men centralt er også det udtryk, som vinduerne giver, Her havde vi en udfordring, fordi de

oprindelige smårude vinduer var blevet skiftet ud med hele vinduesglasflader. Her glædede en af fondene os med at finansiere otte vinduer, så forsiden og sydsiden, der begge kan ses fra Kystbanens tog, har fået korrekte vinduer, der i høj grad præger huset. Vi vil senere forsøge at få mulighed for at skifte de sidste seks vinduer ud.

Mens Toldhusets ydre så vidt muligt blev ført tilbage til det oprindelige udseende, forholdt det sig mere speget med det indvendige – af to grunde. For det første var der ikke mange spor af den oprindelige indretning. Loftet var sænket, der var opbygget en mur og et toiletrum i midten af huset, en skorsten var tilføjet og væggene var beklædt med brandfarligt isoleringsmateriale. Der var ikke mindre en fem gulvlag. For det andet viste det sig, at et flyttet hus, der ikke er fredet, efter bygningsreglementet ansues som et nyt hus, hvorfor al indretning skal være tidssvarende. Det betød, at der skulle lægges 30 cm isolering på loftet og 12 cm i væggene, der skulle opbygges med vindpap, Isover-måtter og spånplader. Da vi ønskede at udnytte husets fem gange ti meter til ét stort rum, genopbyggede vi ikke det omtalte toiletrum i midten af huset, men tilføjede i stedet et toiletrum med forrum i sydenden.

Gulvet blev lagt med forærede fliser i skakbrætmonster, under loftet blev der opsat Troltektplader, og det viste sig derefter, at vi havde haft held til at skabe en ideel akustik til både møder og anden anvendelse af rummet. Under vægladerne i huset havde vi under nedbrydningen fundet de oprindelige træpaneler, som vi nu satte op og malede i den originale blå farve. Et fuldt monteret køkken fik vi ved to donationer, og varme fik vi ved en luft-til-luft varmepumpe, der ligeledes er en foræring fra et firma. Stole og borde var dels en donation, dels et permanent udlån.

Gennem de seneste par måneder er vi så småt begyndt at tage huset i brug, men onsdag 12. juni kunne vi melde huset færdigt efter tre år og to måneders arbejde.

Med Toldhuset har Nordsjællands Veterantog fået et enestående og jernbanehistorisk relevant opholdsrum, en rummelig frokoststue og et mødelokale af høj klasse. Vi, der arbejder i Rungsted, og alle, der deltager i bestyrelses- og udvalgsmøder har fået nye forhold til arbejdet, og det er højt værdsat fra alle sider.

Nedenfor findes en oversigt over fonde, virksomheder og personer, der har bidraget til, at Toldhuset kunne bevares, kunne få en central rolle i Nordsjællands Veterantogs arbejde og stå til pryd for området

på en plads, hvor tusinder af kystbanerejsende dagligt kan glæde sig over et smukt og farverigt stykke uprætentiøs arkitektur, der er blevet bevaret for eftertiden.

På Veterantogets vegne.

25. juni 2024

Ebbe Dal

Projektleder

Bestyrelsesmedlem

Bidragydere til genskabelsen af Toldhuset

Nordsjællands Veterantog takker en lang række bidragydere for pengegaver, materialedonationer og konsulentbistand:

Fonde

Bergiafonden (125.000 kr.)

Lemvig-Müller Fonden (50.000 kr.)

Lokale- og Anlægsfonden (200.000 kr.)

Simon Spies Fonden (35.000 kr.)

Tømmerhandler Johannes Fogs Fond (50.000 kr.)

Velux Fonden (50.000 kr.)

Materialedonationer

aks2tal ApS: Oprydning af kiselgur før flytning

Banedanmark: Bygningen

Villy Jørgensen: Tv-skærm

Mosaikhjørnet: Gulvfliser

Nettoline: Køkken

Strandvejens Låseservice: Opsætning af lås

Tømmerhandler Johannes Fogs Fond: Blandede materialer

Varmeo: Luft-til-luft-pumpe

Whiteaway: Hårde hvidevarer

Konsulenthjælp

Ingeniør Niels Jørgen Holm: Ingeniørhjælp og byggeansøgninger

Chefkonservator Bo Kierkegaard: Farvearkæologi